

Ons kenmerk: ACM/DE/2014/202499

Zaaknummer: 12.0312.30

**Pagina
1/19**

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag

T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet.

Inhoudsopgave

1	Inleiding en leeswijzer	3
2	Procedure van totstandkoming van dit besluit	4
3	Wettelijk kader	5
4	Relevante feiten en omstandigheden.....	9
5	Beoordeling van de ontheffingaanvraag.....	11
5.1	Definitie van gesloten distributiesysteem	11
5.2	Eisen aan aanvrager.....	12
5.3	Ontheffingsgronden	13
6	Dictum	15
	Bijlage 1 – Geografische afbakening van de locatie waarop het GDS is gelegen	16
	Bijlage 2 – Reactie op ontvangen zienswijzen	17

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet. Op grond hiervan kan de eigenaar van een gesloten distributiesysteem (hierna: GDS) een aanvraag bij ACM indienen tot verlening van een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder (hierna: de ontheffing).
2. ACM geeft met dit besluit haar oordeel op de aanvraag van Vopak Terminal Europoort B.V. (hierna: aanvrager) van 19 november 2012 voor een ontheffing op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a en b, van de Gaswet voor het GDS dat ligt op de Moezelweg 75 en de Neckarweg 5 te Europoort-Rotterdam.

Opbouw van het besluit

3. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat de gevolgde procedure. Hoofdstuk 3 bevat het wettelijk kader. Het feitencomplex en andere relevante omstandigheden, zoals die bij ACM bekend zijn, zijn samengevat in hoofdstuk 4. ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 5. ACM eindigt haar besluit met het dictum (hoofdstuk 6).

Bijlagen bij het besluit

4. ACM heeft twee bijlagen toegevoegd aan het besluit. Deze bijlagen zijn onderdeel van onderhavig besluit. Bijlage 1 bevat een luchtfoto van het terrein waarop het gastransportnet is gelegen. Bijlage 2 bevat een reactie op de ontvangen zienswijzen op het ontwerpbesluit.

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de procedure die zij heeft gevolgd bij de totstandkoming van dit besluit. ACM heeft de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) van toepassing verklaard op de voorbereiding van dit besluit.
6. Bij brief van 16 november 2012, ontvangen op 19 november 2012,¹ heeft aanvrager bij ACM een aanvraag ingediend tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a en b, van de Gaswet. ACM stelt vast dat aanvrager reeds beschikt over een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder die vóór 20 juli 2012 is verleend. De beslistermijn voor de behandeling van de aanvraag bedraagt tien maanden ingevolge artikel VI, derde lid, van de Wet van 12 juli 2012 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en van de Gaswet (implementatie van richtlijnen en verordeningen op het gebied van elektriciteit en gas).²
7. Bij brief van 27 februari 2013³ is aanvrager verzocht om de aanvraag aan te vullen. In zijn brief van 23 mei 2013, ontvangen op 24 mei 2013,⁴ heeft aanvrager aanvullende informatie aangeleverd. Bij brief van 7 november 2013⁵ is aanvrager verzocht om de aanvraag verder aan te vullen. In zijn brief van 18 december 2013, ontvangen op 18 december 2013,⁶ heeft aanvrager aanvullende informatie aangeleverd.
8. Als onderdeel van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure heeft ACM op 28 februari 2014 het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegd. ACM heeft hiervan in de Staatscourant van 28 februari 2014 kennis gegeven. Bovendien heeft ACM het ontwerpbesluit aan aanvrager toegezonden⁷ en op haar internetpagina gepubliceerd.
9. Op 4 april 2014 had ACM een hoorzitting gepland. ACM heeft geen aanmeldingen voor spreektijd ontvangen. Daarom is deze hoorzitting geannuleerd. Hiervan is per brief van 20 maart 2014⁸ mededeling gedaan aan aanvrager.
10. ACM heeft schriftelijke zienswijzen ontvangen van aanvrager. Deze zienswijzen zijn gepubliceerd op de internetpagina van ACM. In bijlage 2 bij dit besluit heeft ACM haar reactie op de ingebrachte zienswijzen gegeven. Indien een zienswijze heeft geleid tot een wijziging van het besluit ten opzichte van het ontwerpbesluit, dan heeft ACM dat duidelijk in het besluit aangegeven.

¹ Met kenmerk ACM: 104303/1.

² Stb. 2012, nr. 334.

³ Met kenmerk ACM: 104303/3.

⁴ Met kenmerk ACM: 104303/9.

⁵ Met kenmerk ACM/DE/2013/205629.

⁶ Met kenmerk ACM/DE/2013/103334.

⁷ Met kenmerk ACM/DE/2014/201014.

⁸ Met kenmerk ACM/DE/2014/201661.

3 Wettelijk kader

11. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.
12. Artikel 1, eerste lid, onderdelen b, c, d, k, m, n, o, am, an en as van de Gaswet luiden:

“b. gas:

 - 1°. aardgas dat bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is en*
 - 2°. stof die:*
 - is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of*
 - is opgewekt in een hybride productie-installatie die gebruik maakt van zowel hernieuwbare als fossiele energiebronnen en*
 - bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is voor zover het mogelijk en veilig is deze stof overeenkomstig hoofdstuk 2 te transporteren.*

c. gasproductienet: een of meer pijpleidingen die onderdeel uitmaken van een olie- of gaswinningsproject of die worden gebruikt voor het transport van gas rechtstreeks van een gaswinningsproject naar een verwerkingsinstallatie, een opslagplaats of een aanlandingsplaats

d. gastransportnet: niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van hulpmiddelen en installaties waarmee ondersteunende diensten voor dat transport worden verricht behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of gelegen zijn binnen de installatie van de afnemer.

k. verwant bedrijf: verbonden onderneming in de zin van artikel 41 van de zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 54, derde lid, sub g, van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening of een geassocieerde onderneming in de zin van artikel 33, eerste lid, daarvan of een onderneming die aan dezelfde aandeelhouders toebehoort;

m. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een gastransportnet dat wordt beheerd door een netbeheerder en een gastransportnet dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder;

n. landelijk gastransportnet: een gastransportnet dat uitsluitend of in hoofdzaak bestemd is of wordt gebruikt voor het op landelijk niveau transporteren van gas;

o. afnemer: een persoon met een aansluiting op een gastransportnet;

am. gesloten distributiesysteem: een net, niet zijnde het landelijk gastransportnet:

1. dat ligt binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten,
 2. waarop minder dan 500 afnemers zijn aangesloten en
 3. dat alleen niet-huishoudelijke afnemers van gas voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke afnemer die werkzaam is of vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het gesloten distributiesysteem.
- an. directe lijn: een of meer leidingen voor het transport van gas, behoudens voor zover die gelegen is binnen een installatie, die:
- 1°. niet is verbonden met een gastransportnet of een andere leiding voor het transport van gas en die een geïsoleerde productie-installatie van een producent rechtstreeks verbindt met een geïsoleerde verbruiker van gas, niet zijnde de producent, of
 - 2°. ten hoogste via de installatie van één aangeslotene op de leiding is verbonden met een gastransportnet of een andere leiding voor het transport van gas en die een productie-installatie van een producent met tussenkomst van een leverancier rechtstreeks verbindt met één of meer verbruikers van gas, niet zijnde de producent of in hoofdzaak huishoudelijke verbruikers, teneinde te voorzien in de gasbehoefte van deze verbruikers;
- as. gas uit hernieuwbare energiebronnen: een stof die is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen in een hybride productie-installatie die ook gebruik maakt van fossiele energiebronnen;”.

13. Artikel 2a van de Gaswet luidt:

- “1. De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een gesloten distributiesysteem van het gebod van artikel 2, achtste lid, indien:
- a. de bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een gesloten distributiesysteem om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of
 - b. het gesloten distributiesysteem primair gas transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven en
 - c. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden is.
2. De Autoriteit Consument en Markt neemt het besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd. De Autoriteit Consument en Markt kan aan een ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden.
3. De Autoriteit Consument en Markt kan een ontheffing intrekken indien degene aan wie de ontheffing is verleend:
- a. niet langer voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid;
 - b. in strijd handelt met de voorschriften en beperkingen als bedoeld in het tweede lid en het bepaalde bij of krachtens het vierde tot en met het zevende lid;
 - c. bij de aanvraag om een ontheffing onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag zou hebben geleid.

4. *Indien een ontheffing is verleend, zijn uitsluitend het vijfde en zesde lid van toepassing op de eigenaar van een gesloten distributiesysteem.*
 5. *De eigenaar van een gesloten distributiesysteem beheert het gesloten distributiesysteem.*
 6. *Het bepaalde bij of krachtens de artikelen 1g, 1h, 10, eerste lid, tweede lid, onderdeel b, derde lid, onderdeel b, vijfde en zesde lid, 14, 17a, 19, 35d, 35e, eerste lid, 42, 42b, 42c, 52b, negende lid, en 81d, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing voor de eigenaar van een gesloten distributiesysteem, met dien verstande dat:*
 - a. *artikel 10, zesde lid, uitsluitend geldt voor zover er na aansluiting sprake is van een afnemer binnen het geografisch gebied waarbinnen het gesloten distributiesysteem ligt en deze aansluiting past bij het karakter van het gesloten distributiesysteem,*
 - b. *niet aan de verplichtingen, bedoeld in de in artikel 14, eerste lid, genoemde artikelen behoeft te worden voldaan;*
 - c. *dat in de artikelen 1g en 1h in plaats van «gasbedrijf» wordt gelezen «eigenaar van een gesloten distributiesysteem».*
 7. *De Autoriteit Consument en Markt keurt op verzoek van een aangeslotene op een gesloten distributiesysteem de van kracht zijnde methode voor de berekening van de tarieven goed.*
 8. *Indien een verzoek als bedoeld in het zevende lid is ontvangen, overlegt de eigenaar van een gesloten distributiesysteem binnen drie maanden na de datum waarop de raad van bestuur de eigenaar van een gesloten distributiesysteem over het verzoek heeft geïnformeerd, aan de raad van bestuur informatie over het aan het verzoek voorafgaande kalenderjaar die relevant is voor de beoordeling van het verzoek, met daarbij een toerekening van de kosten en opbrengsten aan activiteiten die verband houden met de aanleg en het beheer van het gesloten distributiesysteem in overeenstemming met het daadwerkelijk gebruik van financiële of andere middelen voor die activiteiten.*
 9. *Een besluit als bedoeld in het zevende lid, wordt genomen binnen zes maanden nadat de informatie, bedoeld in het achtste lid door de raad van bestuur is ontvangen. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd.”*
14. Artikel VI van de Wet van 12 juli 2012 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en van de Gaswet (implementatie van richtlijnen en verordeningen op het gebied van elektriciteit en gas) luidt:
- “1. *Degene aan wie een ontheffing als bedoeld in artikel 2a, eerste lid, met uitzondering van het eerste lid, onderdeel b van de Gaswet zoals dit luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D, is verleend, kan de Autoriteit Consument en Markt verzoeken om een ontheffing op basis van artikel 2a van de Gaswet. Dit verzoek wordt ingediend binnen vier maanden na de datum van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D.*
 2. *Indien niet binnen vier maanden na inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D, door degene aan wie een ontheffing als bedoeld in het eerste lid is verleend, een verzoek is ingediend, vervalt de ontheffing één jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D.*
 3. *De Autoriteit Consument en Markt beslist uiterlijk tien maanden na ontvangst van een verzoek als bedoeld in het eerste lid op dit verzoek.*

4. *Indien ingevolge een besluit van de Autoriteit Consument en Markt ontheffing wordt verleend op basis van artikel 2a van de Gaswet, vervalt de ontheffing als bedoeld in het eerste lid op het tijdstip waarop het besluit van de Autoriteit Consument en Markt onherroepelijk wordt.*
5. *Indien ingevolge een besluit van de Autoriteit Consument en Markt geen ontheffing wordt verleend op basis van artikel 2a van de Gaswet, vervalt de ontheffing als bedoeld in het eerste lid vier maanden na het tijdstip waarop het besluit van de Autoriteit Consument en Markt onherroepelijk is geworden.*
6. *Een ontheffing als bedoeld in het eerste lid kan Onze Minister intrekken op grond van artikel 2a, vierde lid, van de Gaswet zoals dit luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D, uiterlijk tot het tijdstip waarop een besluit van de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit onherroepelijk is geworden.*
7. *Een ontheffing als bedoeld in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet zoals dit luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D, en die is verleend of is aangevraagd voor 15 februari 2012 vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Voor deze ontheffing blijven de regels gelden zoals die golden voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D.”*

4 Relevante feiten en omstandigheden

15. In dit hoofdstuk geeft ACM een samenvatting van de bij haar bekende feiten en omstandigheden met betrekking tot de ontheffingaanvraag. Deze feiten en omstandigheden zijn ontleend aan de ontheffingaanvraag en aanvullende informatie die bij aanvrager is opgevraagd. Op basis van deze informatie stelt ACM de volgende feiten en omstandigheden vast.
16. Aanvrager is van oordeel dat er sprake is van een gastransportnet op de Moezelweg 75 en de Neckarweg 5 te Europoort-Rotterdam. Hij motiveert dit door middel van een omschrijving, single line diagram en een kadastrale kaart. Dit betreft een industriële locatie, aldus aanvrager. Het gastransportnet opereert op een drukkiveau van 8 bar en is, volgens aanvrager, geen onderdeel van het landelijk gastransportnet. Het gastransportnet is aangesloten op het gastransportnet van Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS).
17. Aanvrager betoogt dat hij eigenaar is van dit gastransportnet. Dit is aangetoond door middel van een beroep op artikel 5:20, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) in samenhang gelezen met artikel 155a van de Overgangswet Nieuw Burgerlijk Wetboek (hierna: ONBW). Aanvrager heeft een huurovereenkomst overgelegd waaruit volgens aanvrager kan worden afgeleid dat de rechtsvoorganger van aanvrager het gastransportnet heeft aangelegd. Daarnaast heeft aanvrager onderbouwd dat hij het gastransportnet beheert en exploiteert. Volgens aanvrager dient hij, gelet op het bovenstaande, te worden aangemerkt als de bevoegd aanlegger van het gastransportnet.
18. Op het gastransportnet zijn twee afnemers aangesloten. Een overzicht van deze afnemers staat in Tabel 1.

Tabel 1 Overzicht van de afnemers op het gastransportnet

Nr.	Naam afnemer	Adres op de locatie
1.	Vopak Terminal Europoort B.V.	Moezelweg 75, 3198 LS Rotterdam
2.	Koch HC Partnership B.V.	Neckarweg 5, 3198 LJ Rotterdam

19. Op het gastransportnet zijn geen huishoudelijke afnemers of productie-installaties aangesloten. Op het gastransportnet zijn volgens aanvrager evenmin aan aanvrager verwante bedrijven aangesloten. Aanvrager gebruikte in het jaar 2012 minder dan 20% van het getransporteerde gas.
20. Het bedrijfsproces van de gebruikers op het gastransportnet is volgens aanvrager om specifieke technische redenen en/of veiligheidsredenen geïntegreerd. Dit heeft hij als volgt onderbouwd. De centrale bedrijfsprocessen die plaatsvinden op de locatie betreffen de opslag, bewerking, en beheer van olieproducten. Middels de energie verkregen uit het gas

worden de in de opslagtanks opgeslagen producten op de juiste manier geconditioneerd. Aanvrager verzorgt voor de afnemer de levering van grondstoffen (olie-achtige producten en gas) en de afvoer eindproducten (nafta en kerosine). Koch HC Partnership B.V. (hierna: Koch) neemt naast gas tevens warmte, perslucht, gedemineraliseerd water en stikstof af. In de zienswijze heeft aanvrager verder toegelicht dat voor de bedrijfsvoering van de raffinaderij van Koch het noodzakelijk is dat de beschikbaarheid van voldoende grondstoffen die voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen te behoeve van de raffinaderij is gewaarborgd. De kwaliteit van de grondstoffen die worden opgeslagen in de opslagtanks van aanvrager maken de utilities noodzakelijk. Aanvrager stelt dat hij operationele zeggenschap over het beheer van het gastransportnet, en daarmee de installaties van aanvrager en Koch, dient te hebben voor de nauwkeurige afstemming van energieproducten.

21. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder in de zin van de Gaswet te zijn. Aanvrager heeft eveneens verklaard dat hij geen deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van boek 2 van het BW waarvan ook een netbeheerder in de zin van de Gaswet onderdeel uitmaakt.
22. Aanvrager heeft de kwaliteit en veiligheid op het gastransportnet op met de volgende documenten onderbouwd. Hij heeft een Werkinstructie Onderhoud Stookinstallaties Stoomketels, een werkinstructie inspectie/onderhoud kathodisch bescherming ondergrondse gasleidingen op het terrein en de Vopak Project Management Procedure Standard overgelegd.

5 Beoordeling van de ontheffingaanvraag

24. In dit hoofdstuk licht ACM toe hoe zij de ontheffingaanvraag heeft beoordeeld. De beoordeling valt uiteen in drie delen. Ten eerste beoordeelt ACM of er sprake is van een GDS in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet (paragraaf 5.1). Als er sprake is van een GDS, beoordeelt ACM ten tweede of aanvrager voldoet aan de eisen die aan hem zijn gesteld in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet (paragraaf 5.2). Als er sprake is van een GDS én aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, dan beoordeelt ACM op welke grond de ontheffing kan worden verleend (paragraaf 5.3).

5.1 Definitie van gesloten distributiesysteem

25. Bij de beoordeling of er sprake is van een GDS gelden de volgende criteria:
- a) Er is sprake van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet;
 - b) Het gastransportnet is geen onderdeel van het landelijk gastransportnet conform artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet;
 - c) Het gastransportnet ligt binnen een geografisch afgebakende locatie conform artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet;
 - d) Er worden niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers aangesloten, conform artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet.

ACM heeft deze criteria beoordeeld op basis van de bij haar bekende feiten en omstandigheden. ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.

26. Een ontheffing voor een GDS kan alleen worden verleend als er sprake is van een gastransportnet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet. Op grond van de in hoofdstuk 4 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, concludeert ACM dat er sprake is van een stelsel van leidingen dat is aangesloten op het gastransportnet van GTS en gas in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet transporteert. ACM stelt verder vast dat op het stelsel van leidingen twee verschillende afnemers zijn aangesloten. ACM concludeert dat er sprake is van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet.
27. Op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel am, aanhef, van de Gaswet kan geen ontheffing worden verleend betreffende een gastransportnet dat tot het landelijk gastransportnet, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel n, van de Gaswet, behoort. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit maakt ACM op dat het gastransportnet niet wordt gebruikt voor het landelijk transport van gas. ACM concludeert dat het gastransportnet geen onderdeel is van het landelijk gastransportnet.
28. Op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet dient het gastransportnet binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of een locatie met gedeelde diensten te liggen. Binnen die locatie geldt een aansluitplicht voor de

ontheffinghouder. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit blijkt dat de geografische afbakening van de locatie waarop het gastransportnet is gelegen Moezelweg 75 en de Neckarweg 5 te Europoort-Rotterdam is. Aanvrager heeft dit genoegzaam aangetoond. Daarnaast blijkt dat er sprake is van een industriële locatie. ACM concludeert dat de aanvraag op dit punt voldoet aan de wet en definieert de geografische afbakening van het gastransportnet als Moezelweg 75 en de Neckarweg 5 te Europoort-Rotterdam.

29. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet aanvrager beschikken over een gastransportnet waarop, blijkens artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers zijn aangesloten. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit blijkt dat er twee niet-huishoudelijke afnemers en geen huishoudelijke afnemers op het gastransportnet zijn aangesloten. ACM concludeert dat de aanvraag voldoet aan dit wettelijk vereiste van een GDS.
30. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat er sprake is van een gastransportnet in de zin van de Gaswet, het gastransportnet geen onderdeel is van het landelijk gastransportnet, het gastransportnet ligt binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, er minder dan 500 afnemers zijn aangesloten, en er geen huishoudelijke afnemers zijn aangesloten op het gastransportnet. ACM stelt vast dat het gastransportnet kwalificeert als een GDS.

5.2 Eisen aan aanvrager

31. Nu er sprake is van een GDS in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet, beoordeelt ACM, conform artikel 2a, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Gaswet, of aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS, geen netbeheerder is, en ook niet verbonden is met een netbeheerder in een groepsmaatschappij. ACM heeft dit beoordeeld op basis van de bij ACM bekende feiten en omstandigheden. ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.
32. De aanhef van het eerste lid van artikel 2a van de Gaswet vereist dat aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS waarvoor hij een ontheffing aanvraagt. Uit de in hoofdstuk 4 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, leidt ACM af dat aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS. Aanvrager heeft dit genoegzaam aangetoond door een met documenten onderbouwd beroep te doen op artikel 5:20, tweede lid, van het BW (bevoegd aanlegger) in samenhang gelezen met artikel 155a van de ONBW. ACM concludeert dat aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS.
33. Op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel c, van de Gaswet mag aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden te zijn. Hij heeft dit genoegzaam aangetoond door middel van het overleggen van de statuten en een uittreksel van de Kamer van Koophandel. Hiermee voldoet de aanvraag aan het criterium uit artikel 2a, eerste lid, onderdeel c, van de Gaswet.

34. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat aanvrager eigenaar is van het GDS, geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij is verbonden met een netbeheerder. ACM stelt derhalve vast dat aanvrager voldoet aan de eisen in artikel 2a van de Gaswet.

5.3 Ontheffingsgronden

35. Nu er sprake is van een GDS en aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, beoordeelt ACM ingevolge artikel 2a, eerste lid, onderdelen a en b, van de Gaswet op welke grond zij de ontheffing kan verlenen:

- 1) De a-grond: het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van het GDS is om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd;
- 2) De b-grond: het GDS transporteert gas primair voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven.

Aanvrager doet, zo blijkt uit de verstrekte informatie, een beroep op beide gronden. ACM heeft daarom beide gronden beoordeeld. ACM merkt op dat aanvrager eerst een beroep doet op de b-grond, en vervolgens op de a-grond. ACM heeft deze volgorde aangehouden in haar beoordeling.

36. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op de b-grond dient te worden aangetoond dat het GDS gas primair transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven. Blijkens de in hoofdstuk 4 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, zijn er naast aanvrager geen verwante bedrijven aangesloten op het GDS. Aanvrager neemt minder dan 20% van het getransporteerde gas af. Aanvrager heeft toegelicht dat het GDS primair is aangelegd om ten behoeve van zijn bedrijfsproces gas te transporteren. Later is Koch aangesloten op het gastransportnet met een groter verbruik percentage dan aanvrager zelf. ACM stelt vast dat hiermee niet wordt voldaan aan de criteria uit de b-grond. ACM licht dit hieronder nader toe.
37. ACM leidt uit de formulering van de wettekst en de uitleg van de Europese Commissie af dat om in aanmerking te komen voor de b-grond, de feitelijke situatie moet voldoen aan twee cumulatieve criteria. Het woord 'primair' in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet kan daarbij volgens ACM niet los van de rest van dit wetsartikel worden gelezen. Het eerste criterium waaraan volgens ACM moet zijn voldaan is dat op een locatie waarvoor ontheffing wordt aangevraagd de energie grotendeels door de eigenaar van het GDS en de daarmee verwante bedrijven wordt afgenomen. Dit is een zogenaamd kwantitatief criterium. Ten tweede leidt ACM uit de Interpretative Note van de Europese Commissie bij de Richtlijn af dat het bij deze ontheffinggrond ook relevant is dat het gastransportnet oorspronkelijk was ontwikkeld voor het eigen gebruik van de eigenaar van het GDS. Dit noemt ACM het kwalitatieve criterium. ACM hanteert beide criteria als zij beoordeelt of een aanvraag voldoet aan de b-grond. ACM stelt vast dat de situatie voldoet aan het kwalitatieve criterium. Gelet op het door aanvrager in het jaar 2012 percentage getransporteerde gas op de locatie

constateert ACM echter dat hij niet aan het kwantitatieve criterium voldoet.⁹ ACM concludeert derhalve dat aanvrager niet heeft aangetoond dat er sprake is van een situatie als omschreven in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet.

38. Nu er geen sprake is van de b-grond, heeft ACM beoordeeld of de aanvraag voldoet aan de a-grond. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op de a-grond dient te worden aangetoond dat het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een GDS om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is. Blijkens de in hoofdstuk 4 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, verzorgt aanvrager de opslag van grondstoffen en eindproducten van Koch. Aanvrager levert naast gas tevens warmte, perslucht, gedemineraliseerd water en stikstof aan Koch. In de zienswijze heeft aanvrager het onderlinge verband tussen het bedrijfsproces van aanvrager en dat van Koch nader toegelicht.¹⁰ Het vorenstaande leidt tot de conclusie dat er sprake is van een bedrijfsproces dat is geïntegreerd. Aanvrager heeft echter niet onderbouwd welke specifieke technische of veiligheidsredenen een rol spelen. Het enkele feit dat aanvrager zelf de zeggenschap wenst te hebben over de regelinstallaties ten behoeve van doelmatige bedrijfsvoering heeft niet tot gevolg dat het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een GDS om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is.¹¹ ACM concludeert dat aanvrager hiermee niet heeft aangetoond dat er sprake is van een situatie als omschreven in artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet.
39. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat de aanvraag niet voldoet aan de a-grond en de b-grond. Nu de aanvraag niet voldoet aan de criteria uit artikel 2a van de Gaswet, honoreert ACM de aanvraag niet.

14/19

⁹ Verwezen wordt naar bijlage 3, zienswijze 3.

¹⁰ Verwezen wordt naar bijlage 3, zienswijze 1.

¹¹ Verwezen wordt naar bijlage 3, zienswijze 2.

6 Dictum

40. De Autoriteit Consument en Markt besluit geen ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Vopak Terminal Europoort B.V. voor het gastransportnet gelegen aan de Moezelweg 75 en de Neckarweg 5 te Europoort-Rotterdam.
41. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.

Den Haag,

Datum: 26 mei 2014

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA, 's-Gravenhage.

15/19

Bijlage 2 – Reactie op ontvangen zienswijzen

1. ACM heeft zienswijzen ontvangen van aanvrager. ACM heeft de ingebrachte zienswijzen per onderwerp geclusterd, samengevat en genummerd. Elke zienswijze is voorzien van een reactie van ACM. Ook geeft ACM aan of een zienswijze heeft geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit. Indien dit het geval is, geeft ACM kort aan wat de wijziging inhoudt.

Zienswijze 1 “afhankelijke bedrijfsprocessen aanvrager en Koch HC Partnership B.V. (hierna: Koch)”

Samenvatting zienswijze 2 “afhankelijke bedrijfsprocessen aanvrager en Koch”

2. Aanvrager heeft in zijn zienswijze toegelicht dat er tussen Koch en hemzelf meer dan een samenwerkingsverband bestaat. Voor de bedrijfsvoering van de raffinaderij is het noodzakelijk dat de beschikbaarheid van voldoende grondstoffen die voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen te behoeve van de raffinaderij is gewaarborgd. De kwaliteit van de grondstoffen die worden opgeslagen in de opslagtanks van aanvrager maken de utilities noodzakelijk, aldus aanvrager. Aanvrager heeft verder betoogd dat er een onderlinge afhankelijkheid tussen de bedrijfsprocessen van aanvrager en Koch bestaat. Kortgezegd komt het erop neer dat wanneer de productie van utilities uitvalt heeft dit gevolgen voor de bedrijfsvoering van Koch.

Reactie zienswijze 2 “afhankelijke bedrijfsprocessen aanvrager en Koch”

3. ACM constateert dat aanvrager in de zienswijze heeft beschreven hoe de bedrijfsprocessen van aanvrager en Koch met elkaar in onderling verband staan. ACM concludeert derhalve dat er sprake is van een geïntegreerd bedrijfs- of productie proces tussen aanvrager en Koch.

Conclusie zienswijze 2 “afhankelijke bedrijfsprocessen aanvrager en Koch”

4. Deze zienswijze heeft geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit. De wijziging is opgenomen in hoofdstuk 4 en in randnummer 38 van het onderhavige besluit.

Zienswijze 2 “specifieke technische of veiligheidsredenen”

Samenvatting zienswijze 2 “specifieke technische of veiligheidsredenen”

5. Aanvrager is van mening dat op de locatie waarvoor ontheffing is aangevraagd wordt voldaan aan de a-grond. Er is sprake van bedrijfs- of productieprocessen die om specifieke technische of veiligheidsredenen zijn geïntegreerd. Aanvrager is van mening dat dit in de ontheffingaanvraag uitvoerig is toegelicht. Nauwe afstemming van de productie van de utilities gas, warmte en perslucht zijn van essentieel belang voor de bedrijfsvoering van aanvrager in verband met de kwaliteitsbeheersing van de producten die worden opgeslagen in de opslagtanks. Het gastransportnet is voorzien van technische apparaten, waarmee nauwkeurig wordt geregeld hoeveel gas beschikbaar is voor de afnemers. De beveiligingsinstellingen en druk- en regelinstallaties op het gastransportnet zijn dusdanig ingesteld dat geen van de afnemers zoveel gas kan afnemen dat hij drukproblemen of verstoringen in de gastromen kan veroorzaken.

Reactie zienswijze 2 “specifieke technische of veiligheidsredenen”

6. ACM constateert allereerst dat in het ontwerpbesluit reeds is geconcludeerd dat voor de opslag, bewerking en beheer van olieproducten nauwkeurige afstemming van gas, warmte (stoom) en perslucht noodzakelijk is. Naar aanleiding van de zienswijze heeft ACM vastgesteld dat er wel sprake is van een geïntegreerd bedrijfs- of productie proces tussen aanvrager en Koch.¹² ACM heeft in het ontwerpbesluit echter vastgesteld dat uit de verstrekte informatie onvoldoende blijkt dat het productieproces van aanvrager en Koch wegens specifieke technische of veiligheidsredenen is geïntegreerd.

7. ACM merkt op dat de beveiligingsinstellingen en druk- en regelinstallaties op het gastransportnet niet maken dat er sprake is van geïntegreerdheid om specifieke technische of veiligheidsredenen. Aanvrager heeft immers toegelicht dat deze mechanismen dusdanig zijn ingesteld dat geen van de afnemers een zodanige gashoeveelheid kan afnemen dat drukproblemen of drukschommelingen worden veroorzaakt. Dit heeft enkel betrekking op de doelmatige bedrijfsvoering en kan ook via het openbare gastransportnet worden bereikt. Zoals reeds in het ontwerpbesluit is geconcludeerd leidt een doelmatige bedrijfsvoering niet tot de conclusie dat er sprake is van het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een GDS om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is.

Conclusie zienswijze 2 “specifieke technische of veiligheidsredenen”

8. Deze zienswijze heeft niet geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit.

Zienswijze 3 “b-grond”

Samenvatting zienswijze 3 “b-grond”

9. Aanvrager heeft in de zienswijze betoogd dat ACM de b-grond onjuist interpreteert. ACM heeft ten onrechte een kwalitatief en een kwantitatief vereiste verbonden aan de b-grond. Aanvrager stelt dat de term ‘primair’ tot uitdrukking brengt dat de bijzondere kenmerken van het gastransportnet zijn afgestemd op de bedrijfsprocessen van de eigenaar van het gesloten distributiesysteem en de daarmee verwante bedrijven. Het gastransportnet dient volgens aanvrager te zijn ontwikkeld en (nog steeds) te functioneren voor de bedrijfsprocessen van de eigenaar van het gesloten distributiesysteem. Dit wordt volgens aanvrager bevestigd in de Interpretative Note van de Europese commissie bij Richtlijn 2009/73/EG. Aanvrager benadrukt dat een “kwantitatief criterium” ontbreekt in de Interpretative Note van de Europese Commissie bij Richtlijn 2009/73/EG. Aanvrager heeft het gastransportnet oorspronkelijk aangelegd en het gastransportnet functioneert nog steeds ten behoeve van aanvrager. Reeds hierom stelt aanvrager zich op het standpunt dat is voldaan aan de b-grond.

¹² Verwezen wordt naar Bijlage 1, zienswijze 1.

Reactie zienswijze 3 “b-grond”

10. ACM stelt vast dat haar interpretatie van het begrip ‘primair’ niet in strijd is met de Gaswet en richtlijn 2009/73/EG.¹³ Artikel 2a, tweede lid, onderdeel b, van de Gaswet bepaalt dat een ontheffing kan worden verleend voor een GDS dat primair gas transporteert voor de eigenaar van het GDS of de daarmee verwante bedrijven. In de parlementaire geschiedenis wordt niet aangegeven wat hieronder moet worden verstaan. In de Interpretative Note van de Europese Commissie kan een aanknopingspunt worden gevonden. Volgens de Europese Commissie kan een eigenaar van een GDS in aanmerking komen voor een ontheffing indien hij in de loop der tijd andere gebruikers heeft toegelaten op zijn net, dat oorspronkelijk was aangelegd voor eigen gebruik. Er moet dus sprake moet zijn van een gastransportnet dat oorspronkelijk is aangelegd ten behoeve van het productie- of bedrijfsproces van de – rechtsvoorganger - van de eigenaar van dit net. In zoverre volgt ACM aanvrager in zijn betoog.
11. ACM ziet echter niet in dat de term ‘primair’ tot uitdrukking brengt dat de bijzondere kenmerken van het gasnet waarop de ontheffingaanvraag voor een gesloten distributiesysteem ziet zijn afgestemd op de bedrijfsprocessen van de eigenaar van het gesloten distributiesysteem en de daarmee verwante bedrijven. ACM stelt zich op het standpunt dat de bijzondere kenmerken, zoals aanvrager dit noemt, reeds zijn neergelegd in het criterium uit de a-grond.
12. ACM benadrukt, net als in het ontwerpbesluit, dat het woord ‘primair’ in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet niet los van de rest van de tekst van dit wetsartikel kan worden gelezen. ACM leidt uit de formulering van de wettekst af dat het bedoeling is van de wetgever dat situaties waar de energie grotendeels door de eigenaar van het GDS en daarmee verwante bedrijven wordt afgenomen, voldoen aan deze ontheffinggrond. ACM houdt vast aan het “kwantitatief” criterium en ziet geen aanleiding aanvrager te volgen op dit punt. Gelet op het verbruik door aanvrager zelf concludeert ACM dat de energie niet grotendeels door de eigenaar van het GDS (en daarmee verwante bedrijven) wordt afgenomen.

Conclusie zienswijze 3 “b-grond”

13. Deze zienswijze heeft niet geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit.

¹³ Richtlijn 2009/73/EG van het Europese Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG.